

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία

Ενότητα 9: Ιστορικό πλαίσιο 11ου αι. Ιωάννης
Μαυρόπουλος και Μιχαήλ Ψελλός: Βίος και Έργο.

Κιαπίδου Ειρήνη-Σοφία

Τμήμα Φιλολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σκοποί ενότητας

Οι φοιτητές θα γνωρίσουν το ιστορικό πλαίσιο του 11^{ου} αιώνα και εν συνεχεία τον βίο και το συγγραφικό έργο των Ιωάννη Μαυρόποδα και Μιχαήλ Ψελλού.

Περιεχόμενα ενότητας

- Ιστορικό πλαίσιο 11^{ου} αιώνα
- Ιωάννης Μαυρόπουλος: Βίος & Έργο
- Μιχαήλ Ψελλός: Βίος & Έργο

Ιστορικό πλαίσιο 11^{ου} αιώνα

Βίος & Έργο

Ιωάννης Μαυρόπουλος

Βίος

- Γεννήθηκε γύρω στα 1000 και πέθανε μετά το 1075-1081.
- Εργάστηκε στην Κωνσταντινούπολη για μεγάλο χρονικό διάστημα ως ρήτορας και δάσκαλος (στους μαθητές του συγκαταλέγεται και ο Ψελλός) και έγινε μητροπολίτης Ευχαϊτών, στη βόρεια Μικρά Ασία.

Έργο

- Στη συγγραφική του παραγωγή απαντούν κείμενα θεολογικού και κοσμικού περιεχομένου, συλλογή από ενδιαφέρουσες επιστολές και ρητορικά έργα.
- Σώζονται και ποιήματα, γραμμένα όλα σε βυζαντινό δωδεκασύλλαβο. Ιδιαίτερα γνωστό έγινε το επίγραμμα του που αποτελεί μια δέηση προς το Χριστό να λυτρώσει τους εθνικούς συγγραφείς Πλάτωνα και Πλούταρχο.
- Ανήκε σ' έναν κύκλο νεαρών διανοουμένων, οι οποίοι την εποχή της βασιλείας του Κωνσταντίνου Θ' επιδόθηκαν με αρκετή ελευθερία στον φιλοσοφικό στοχασμό, αντλώντας έμπνευση κυρίως από τον Πλάτωνα και τους Νεοπλατωνικούς.

Βίος & Έργο

Μιχαήλ Ψελλός

Ο Μιχαήλ Ψελλός (αριστερά) με το μαθητή του,
αυτοκράτορα Μιχαήλ Ζ' Δούκα. Cod. 234, f. 254r,
Άγιον Όρος, Μονή Παντοκράτορος.

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B9%CF%87%CE%B1%CE%AE%CE%BB_%CE%A8%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CF%8C%CF%82#mediaviewer/File:Michael_Psellos.jpg

Βίος

- Γεννήθηκε το 1018 σε ένα προάστιο της Κωνσταντινούπολης, κοντά στη μονή τα Ναρσού.
- Δεκαέξι ετών βρισκόταν δίπλα σε έναν θεματικό κριτή δυτικά της Κωνσταντινούπολης.
- Το 1034 επιστρέφει στην πρωτεύουσα.
- Επί Μιχαήλ Δ΄ Παφλαγόνος (1034-1041) ήταν υπογραμματέας στην αυτοκρατορική αυλή.
- Επί Κωνσταντίνου Θ΄ Μονομάχου (1042-1055) πραγματοποιείται η μεγάλη καμπή στην καριέρα του: γίνεται ύπατος των φιλοσόφων.
- Το 1055 κείρεται μοναχός στη μονή της Ωραίας Πηγής στον Όλυμπο της Βιθυνίας.

Βίος

- Επί Θεοδώρας (1055-1056) επανέρχεται στο πολιτικό προσκήνιο και γίνεται ο σύμβουλος διαδοχικά του Μιχαήλ ΣΤ΄, του Ισαακίου Α΄ Κομνηνού, του Κωνσταντίνου Ι΄ Δούκα και της συζύγου του Ευδοκίας Μακρεμβολίτισσας.
- Πρωταγωνιστεί στην καθαίρεση του Ρωμανού Δ΄ Διογένη και την ανάληψη της βασιλείας από τον μαθητή του Μιχαήλ Ζ΄ Δούκα, ο οποίος όμως τον απομακρύνει οριστικά από την ενεργό πολιτική δράση.
- Ο θάνατος του Ψελλού τοποθετείται το έτος 1078.

Έργο: Χρονογραφία

- Καλύπτει την περίοδο από τη δολοφονία του Ιωάννη Α΄ Τζιμισκή και την ανάρρηση του Βασιλείου Β΄ στο θρόνο έως τα μέσα περίπου της βασιλείας του Μιχαήλ Ζ΄ Δούκα (976-1075).
- Σκόπευε αρχικά να ολοκληρώσει το έργο του γύρω στο 1057.
- Στο έβδομο βιβλίο περιγράφονται όλες οι επόμενες βασιλείες, δηλαδή του Κωνσταντίνου Ι΄, της Ευδοκίας Μακρεμβολίτισσας, του Ρωμανού Δ΄ Διογένη και του Μιχαήλ Ζ΄ Δούκα = το λεγόμενο δεύτερο μέρος της Χρονογραφίας, το οποίο θα πρέπει να γράφτηκε επί Μιχαήλ Ζ΄ και έμεινε τελικά ημιτελές.
- *Γραφή τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν Φωκᾶν.*

Επιστολή

**Τῷ μοναχῷ κϋρ Ἰωάννη καὶ γεγονότι
πατριάρχη τῷ Ξιφιλίνῳ**

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημείωμα Αναφοράς

Το υλικό της παρουσίασης προέρχεται από τα εγχειρίδια της Βιβλιογραφίας που σας έχει προταθεί, καθώς και από σημειώσεις της διδάσκουσας.

